

Aristokratų palikuoniai gyvenimą skyrė menui

Rūta Mikšionienė ("Lietuvos rytas") 2012-03-22 08:49

„Mano pase įrašyta, kad esu princas, bet turtų nesusikroviau“, – juokėsi vokiečių dailininkas Rudolfas zur Lippe, su kolege Ingeborg zu Schleswig-Holstein sostinėje surengęs įdomią parodą.

R. zur Lippe ir I. zu Schleswig-Holstein Vilniuje surengė ne tik savitą parodą, bet ir kūrybines dirbtuves studentams. R. Danisevičius

Dailės akademijos „Titaniko“ parodų salėje surengtoje Berlyno galerijos „Werkstatt“ parodoje pristatomi dviejų vyresnės kartos naujosios abstrakcijos kūrėjų – 75 metų R. zur Lippe ir 55 metų I. zu Schleswig-Holstein – darbai.

Abu kūrėjai kilę iš Vokietijos aristokratų šeimų ir yra ne tik kolegos, bet ir tolimi giminaičiai.

Studijavo ekonomiką

„Jokių turtų neturiu. Esu vargšas kunigaikščių giminaitis, gyvenantis turtingą dvasinį gyvenimą.

Tai iš tiesų fantastiška privilegija. Esu kilmingas, bet nesusaistytas kokiais nors išpareigojimais, todėl galiu išsipareigoti filosofinėms idėjoms, tapybai ir daugeliui kitų dalykų“, – kalbėjo tapytojas ir filosofas R. zur Lippe.

Jis tapyti pradėjo dar jaunystėje, bet universitete studijavo ekonomikos mokslus ir filosofiją, vėliau dėstė. R. zur Lippe nesigaili viską metęs dėl tapybos.

Didžiausią įtaką dailininkui padarė XX a. vidurio prancūzų menininkai ir japonų kaligrafijos

kultūra, kurioje taip pat svarbu, kaip tu kvėpuoji, sėdi, vaikštai ir stovi.

Mat judesys, gestas, susijęs su gamtos ritmu ir natūraliomis jėgomis (pavyzdžiui, trauka), – šio dailininko kūrybos metodo pagrindas.

Ant grindų ištiesęs didžiulius popieriaus lapus R. zur Lippe tapo ne tik ranka, bet ir visu kūnu. Tai, kas atsiranda ant popieriaus, glaudžiai susiję ne tik su jo judėjimo, bet ir su kvėpavimo bei mąstymo ritmu.

Šio metodo paslaptis Vilniaus dailės akademijos studentams dailininkas ir filosofas atskleidė paskaitoje „Gesto tapybos istorija“. O susidomėjusiems surengė ir kūrybos dirbtuves, kuriose kiekvienas galėjo pabandyti išreikšti savo gyvenimo ritmą. Reikėjo turėti tik ritinį popieriaus, kuniško tušo ir platų teptuką.

Kaip pailsėti nuo paveikslėlių?

Ir į R. zur Lippe dirbtuves, ir į I. zu Schleswig-Holstein paskaitas apie spalvą susirinko daug dalyvių. Žinodama, kad abstrakcija nėra itin populiari Lietuvoje, I. zu Schleswig-Holstein prisipažino nesitikėjusi tokio susidomėjimo.

„Visi mes turime fotoaparatai kišenėje ar bent mobilųjį telefoną su kamera. Ir kiekvienas gali nufotografuoti viską, ką tik pamato. Aš pati taip darau.

Tačiau kai pradėdau tapyti, atveriu visiškai kitus dalykus, nematomas erdves.

Visiems mums labai reikia stabtelėti ir pailsėti nuo tos daugybės paveikslėlių, kuriais mirga mūsų gyvenimas, jau seniai tapęs panašus į visą parą transliuojamą televizijos kanalą”, – kalbėjo tapytoja.

Paklausta, kodėl nemažai savo parodų yra surengusi bažnyčiose, menininkė nusišypsojusi atsakė, kad ten žmonės dažniausiai sėdi ir tyli. O tai jau labai gerai. Jie turi laiko apžiūrėti darbus. Ir nuotaika tinkama, nes bažnyčiose dažniausiai susimąstoma apie nematerialius dalykus.

I. zu Schleswig-Holstein yra dirbusi Andy Warholo asistente. „Dirbdama su A. Warholu, kuris kūryboje naudojo daiktų paviršius, supratau, kad man įdomesnė – išvirkščioji jų pusė.

Aš nerodau paviršiaus, rodau tik tai, kas po juo, kas nematoma”, – sakė Vilniuje viešėjusi tapytoja.

Ryšiai su gyvenamuoju metu

Šie vokiečių dailininkai pirmąsyk į Vilnių buvo atvykę pernai, kai Berlyno galerija „Werkstatt” jų darbus pristatė meno mugėje „ArtVilnius”.

I. zu Schleswig-Holstein didžiausią įspūdį paliko kolegiškas įvairių šalių galerininkų ir menininkų bendravimas, o R. zur Lippe susižavėjo unikalia galimybe pamatyti jam visai nepažįstamo Rytų Europos regiono menininkų darbus.

Dailininko ir filosofo manymu, dauguma Vakarų Europos menininkų karštligiškai ieško, ką būtų galima padaryti svarbaus ir įdomaus, kad patrauktų arba šokiruotų publiką.

Rytų Europoje beveik kiekvienas menininkas jaučia savo šalies istorijos pulsą. Jiems svarbu, kas vyko šioje žemėje pastaruosius 40–60 metų.

„Jų darbai turi fantastišką rimtumo užtaisą, jie susiję su tuo, kas iš tikrųjų išgyventa ir apmąstyta.

Negali būti gero meno, nesusijusio su to meto, kuriuo gyvena autorius, problemomis. Mes negalime pabėgti nuo savo laiko, ir Rytų Europos menininkai, regis, tai geriau supranta.

Dažnai kalbama, kad menininkai pralenkia laiką, bet tai nėra tiesa. Mes, kaip ir visi kiti, einame iš paskos.

Tačiau menininkai yra vieni tų, kurie negali užsimerkti, negali nereaguoti į tai, kas vyksta aplink”, – sakė R. zur Lippe.